

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztfályozás

385.534

Szerző:

Cím: *Újra megdrágítják a környékekkel való közlekedést*

Forrás:

Nepeszoara

Bn

(Hely)

1922. 10. 28.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

"1922"

Személy

Helyszá

385.58.1922

Újra megdrágítják a környékekkel való közlekedést.

* *

A helyiérdekű vasutak 20—30%-os árdragítása. — Újra fenyeget a Máv. tarifaemelése is.

A piacokon néhány nap óta csodálatosképpen szünetelnek a már megszokott áremelkedések, sőt némely árunak 10—20 koronával esett is az ára. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a dolgozó, fixfizetéses embereket most már nem fenyegeti komolyabb veszedelem, nem jelenti azt, hogy az amugy is minimálisra csökkent kenyéradagjainkat nem leszünk kénytelenek ma-holnap még jobban redukálni. Most például a Helyiérdekű vasutak határozták el, hogy a Közuti jó példáját követve, *szintén fölemelik a viteldíjakat*. Hogy a Helyiérdekű árdragítása mit jelent a környéken lakó munkások és tisztviselők számára, arra — sajnos — már volt elég alkalmunk rámutatni, hiszen Helyiérdekűk is gondoskodtak az ilyen alkalmakról. A környéken lakó és a fővárosban dolgozó emberek tudvalevően naponta kétszer, sok esetben pedig négyszer kénytelenek igénybevenni a Helyiérdekű vasutakat és

már eddig is jövedelmük nagy részét kellett arra fordítaniok, hogy eljuthassanak munkahelyükhöz.

Most azután a Helyiérdekű ismét olyan magyarányú árdragítást hajtott végre, hogy a *környékre kiszorult dolgozók számára szinte lehetetlenné teszi a fővárosban való munkavállalást*. Eppen ezért szociális szempontból a Helyiérdekű vasutak tarifaemelése még sokkal súlyosabban esik latba, mint akár a villamos megdrágítása. De hiszen mit törődnek ezzel a Helyiérdekű vasutak igazgatói szobájában? A Helyiérdekű vezetői csak az alkalmat lesik, hogy mikor emelik a viteldíjakat, a városházán, hogy erre hivatkozva, nyomban ők is megdrágítsák a közlekedést.

A Helyiérdekű vasutak az új, magasabb viteldíjakat, amelyek 20—30%-kal lesznek magasabbak az eddigi díjaknál, november 1-én léptetik életbe. A drágítás folytán a munkás hetibérletjegy ára 130, a II. osztályú menetjegy ára 16 kilométerre 46, a III. osztályú jegy ára 40 korona lesz,

a kedvezményes menettérti jegy ára ugyanez távolságra a II. osztályon 82 koronába, a III. osztályon 72 koronába, a tanuló havibérlet ára 240, illetve 120 koronába kerül majd. A Helyiérdekű vasutak igazgatósága ezt az árdragítást is, régi szokásához híven, a munkabérek és a szén árának emelésével „indokolja”, a tarifaemelésnek igazi oka azonban az, hogy a *Helyiérdekűnél sem akarnak lemaradni abban*

az árdragító versenyben, amelyben a városkázán diktálják az iramot.

A Máv. ismét milliárdos deficiteket akar bevasalni a közönségen.

Az államvasutak a legutóbbi tarifaemelésével — amint emlékezetes — olyan drágasági hullámot indított el, amelynek következményeit még most is minduntalan megszenvedjük és amely a robotos emberek mai feneketlen nyomorának egyik forrásává lett. Akkoriban, amikor a Máv. tarifaemelését elhatározták, a kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy ő jól tudja, mi lesz a következménye a szállítás megdrágulásának, de hát az államvasutak deficitjét valahogy el kell tüntetni és ezért a kormány kénytelen szemet hunyni az előtt, hogy a vasut megdrágulása a szegényebb néposztályok számára súlyos megterhelést jelent. Most azután ismét arról érkezik hír, hogy

hiábavaló volt az államvasutak legutóbbi tarifaemelése, hiábavalóknak bizonyultak azok a megpróbáltatások, amelyeknek a tarifaemelés nyomán keletkezett drágulás tette ki a nyesteleneket, mert a Máv. vezeterei ismét több milliárdos deficitről panaszkodnak

és a kormány elgondolása szerint ezuttal sincs más megoldás, mint a szállítási díjtételek újabb fölemelése, vagyis olyan drágasági örvény földézése, amely végkép maga alá temetné a vagyontalan lakosságot. A miniszterelnök szerint csak a lapok igazgatnak azzal, hogy az állam és általában a hatóságok nagyrészt előidézói a rettenetes nyomornak és ugyanekkor a kormány arra az egyszerű álláspontra helyezkedik, hogy ha az államvasutak vezetői rosszul gazdálkodnak és egy-két hónap leforgása alatt milliárdos deficitéről tesznek jelentést, akkor

nem a vezetőkön kéri számon ezeket a milliárdokat, hanem a közönségre rojják ki őket.

Igy azonban ennek a körforgásnak sohasem lesz vége, a Máv. állandó tarifaemeléseivel nem orvosolják majd az államvasutaknál már rendszeresített deficités gazdálkodást, legföljebb a drágaságot sikerül majd még jobban fölfokozni az államvasutak megdrágításával mindaddig, amíg valóban az utolsó falattól ütök el a dolgozó embereket.

Honnan kerül elő a köztisztviselők „Csehszlovákiából importált” zsirja?

A kurzuslapok az utóbbi időkben áradozó cikkeiben számoltak be arról, hogy a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete milyen zseniális módon oldotta meg a köztisztviselők zsirellátását, amennyiben a szövetkezet sovány sertéseket visz ki és ennek fejében ugyanannyi zsirt hoz be Csehszlovákiából. Erről az állítólagos „jó üzletről” most érdekes részleteket közöl a *Husipari Munkások Lapja* és a többek között a következőket írja:

„A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének elnökgazgatója, *Schnetzer Ferenc*, annakidején, körülbelül négy hét előtt, az ügyre vonatkozóan dicsekvéssel teli nyilatkozatot adott le a sajtóban. Ebben a szövetkezetet ért támadásokat az irigységnek tulajdonította és kijelentete, hogy sikerült a csehekkel olyan megállapodást létesíteniük, amely szerint ők élősertést szállítanak Csehszlovákiába, de ezért ugyanannyi kilogramm zsirt kaptak vissza, mint ahány kilogramm sertést szállítanak. Az elnökgazgató ur szépen, de hihetetlenül csengő nyilatkozatával szemben egész határozottan megállapítjuk, hogy

Csehszlovákiából mindezekig egyetlen deka zsir sem került be hozzánk.

Legalább olyan zsir nem, amely Csehországból származnék és amely a kiszállított sertésekért cserébe jött volna. Az igazság az, hogy jött ugyan be zsir, ezt azonban a Hitelbank vásárolta össze körülbelül 200 vagonra tehető tételben és ez a zsir amerikai származású. Ebből az amerikai zsirból érkezett október 9-én 2 vagon, október 16-án 4 vagon. E 6 vagon zsirt a Hitelbank eladta a Köztiszt-

viselők Szövetkezetének és bár nem tudjuk, hogy mennyiért, azt azonban egész biztos forrásból tudjuk, hogy

ezt a zsirt a Hitelbank hónapokkal ezelőtt 1400 koronás dollárárfolyam mellett vásárolta meg és Ausztriában leraktározta.

A szövetkezet részéről vásárolt sertéseket kiszállító Hitelbank tehát újabb nagyszerű üzletet kötött, amikor a majdnem féláron beszerzett amerikai zsirt most fokozatosan behozza Ausztriából és természetesen az itthoni irányárak mellett helyezi el. Ezek szerint tehát a köztisztviselőket sem csehországi, hanem amerikai zsirral látják majd el és így igazán nem tudjuk, hogy az elnökgazgató fentebb említett nyilatkozata hogy egyezik ezzel a ténnyel? Az állam pénzt ily módon hasznosítani nem is rossz gondolat és elhihető, hogy ilyen uton-módon valóban lehet hatalmas összegű hasznokat szerezni. Nem tudjuk, hogy lesz-e a kormánynak szava az ügyhöz, de, úgy hisszük, hogy ez a história nem a a Köztisztviselők Szövetkezetének és a Hitelbanknak az ügye, hanem olyan ügy, amelyhez minden adófizető polgárnak hozzájárulása van“.

Az árvizsgálók megdrágították a burgonyát.

A főváros — amint annak idején megirtuk — mintegy négy héttel ezelőtt megállapodott a szabolcsi burgonyatermelőkkel abban, hogy 22 koronás egységáron szállítanak burgonyát a főváros lakossága számára. Akkoriban a vá-

megállapodást kötöttek a termelőkkel, amely nemcsak a főváros lakosságát nyugtathatja meg, de teljesen kielégíti a termelők igényeit is. Ugy látszik azonban, hogy a városi lakosság kénytelen megállapítása hajótörést szenvedett. A termelők ugyanis közben megdöntötték a dolgot és egyszerűen kijelentették, hogy nem hajlandók a fővárosnak 22 koronáért burgonyát szállítani, amely árat közben az Árvizsgáló Bizottság a burgonya termelői irányárának deklarálta. Igaz, hogy

a 22 koronás burgonyaár is fölül van a világarbitáción,

de az Árvizsgáló Bizottságot ez nem akadályozta meg abban, hogy a szabolcsi burgonya árát, ha a termelők úgy kívánják, föl ne emeljék. Hiszen nem a fogyasztók érdekeinek védelméről volt szó és ilyenkor árvizsgálóak nagyon is fürgéknek bizonyulnak. Nem is kellett a szabolcsi gazdáknak még csak instanciáznoki sem az árvizsgáló vezéréknél. Amint a Veres Pálné-utcában értesültek arról, hogy a szabolcsi termelők nagyobb árat szeretnének kapni a burgonyájukért, máris eleget tettek a gazdák követeléseinek.

Az Árvizsgáló Bizottság tehát 22 koronáról 25 koronára emelte föl a burgonya termelői irányárát, a nagykereskedői irányárát megdrágította 27 koronáról 32 koronára és a burgonya kiesinybeni árát az eddigi 32 koronáról 35 koronára emelte föl.

Hiába nem drágul tehát egy-két napig a piac, árvizsgálóak gondoskodnak arról, hogy ez az árstagnálás csak amolyan pünkösdi királyság legyen.

Közel 1000 Koronával esett a buza ára és — 300 Koronával lett olcsóbb a liszt.

Pénteki lapunkban rámutattunk a malombáróknak szemérmetlen üzelnéire, elsősorban arra, hogy valahányszor a gabonatózsdén emelkednek az árak, a fővárosi malmok erre való hivatkozással sietve megdrágítják a szegényemberek lisztjét, de ha esetleg a gabonapiacra olcsóbbodás állna be, a malomkoncentráció az árak eséséről egyszerűen nem vesz tudomást. Most azután a malomvezérek ezt a megállapításunkat azzal igyekeznek kiharcolni, hogy a lisztárakat pénteken leszállították — 300 koronával. Hogy a malombáróknak ezt a nagylelkűségét megfelelően honorálni tudjuk, meg kell állapítanunk azt is, hogy pénteken a gabona ára ismét csökkent, úgy hogy a legutóbbi napok alatt közel 1000, de legalább is 8—900 koronával lett olcsóbb a buza métermázsája. A fővárosi nagymalmok — amint jelentik — nagyobb tételekben vásárolták is ezt az olcsóbb búzát és most valószínűen várva-várják azt a pillanatot, hogy a gabonatózsdén ismét fölhajtsák a kenyérmagvak árát, a malmok akkor majd sietve ismét újabb árdrágítással lépik meg a közönséget és az olcsóbb áron bevásárolt búzát fölrőlve már a fölemelt áron bocsátják a piacra. Az új lisztárak egyébként a következők: a nullás liszt nagybeni ára 174 korona, a főliszté 169 korona, a kenyérliszté 161 korona.